

GLAS SLOVENSKE KULTURNE AKCIJE

Leto VI. 1 VOCERO DE LA CULTURA ESLOVENA 15. I. 1959

DOGODEK V DVEH MESTIH

Moskva in Ljubljana:

Boris Pasternak je po mnenju ruske in svetovne kritike vodilni sodobni pesnik, najboljši prevajalec del Shakespeara in Goetheja. Živel je v družbi Jesenina, Majakovskega, najljubši pa mu je bil pesnik Aleksander Blok. Vsi trije so izvršili samomor, da so se umaknili moriji revolucije. Danes ves svet zre v Moskvo, kaj se bo zgodilo Pasternaku, ker je za svojo knjigo — prvi roman — prejel Nobelovo nagrado. Moskovska založba je v letu 1956 rokopolis Dr. Živaga sprejela in odobrila za objavo, ko so pa bile kopije rokopisa prodane že v inozemstvu, si je sovjetska cenzura premislila. Izid knjige je bil v Moskvi prepovedan. Poleg inozemstva pa zre na Pasternaka s skrbjo in primerno pozornostjo moskovska policija: preveč sovjetskih kulturnih delavcev je v zadnjih desetletjih napravilo samomor in po mnenju poznavalec ruskih razmer so v Moskvi oblastniki prepričani, da jim "samomori" poetov in pisateljev preveč škodujejo... Zato verjetno živi Pasternak še v miru v svoji dači v Pedernekinu pri Moskvi. Pasternak je moral v zatišje in pod posebno nadzorstvo — tujim časnikarjem je moskovska policija povedala, da Pasternaku ne more biti hudo, saj prejema za svoje prevode (njegov izvorna dela se ne smejo prodajati) mesečno okrog tisoč dolarjev honorarjev. Dasi je uradno bojkotiran, krožijo njegova dela v prepisih zlasti med mladino, tako tudi že prepis Dr. Živaga v celoti. Ko je pred tremi leti Pasternak na mednarodnem pesniškem kongresu v Moskvi recitiral svoje pesmi, jih je na izust z avtorjem hkrati deklamirala vsa dvorana — velika pesem ljubezni in pravici, bilo je kakor v cerkvi.

Leto dni pozneje je v Ljubljani izročil Državni založbi v objavo rokopis nadaljevanja svoje Tovarišije Edvard Kocbek in dal drugemu delu naslov Listina. Hkrati bi bil v knjigo zajet tudi potopis Pariški dnevnik, ki ji izhajal v nadaljevanju v reviji cirilmetodijskih duhovnikov Naša pot. Sredi 1958 je bilo objavljeno, da bo knjiga kmalu izšla. Začetkom novembra — približno istočasno, ko je Pasternak prejel Nobelovo nagrado za Dr. Živaga — pa je založba Kocbeku rokopis brez vseh pripomb vrnila. Ni povedala, ali zahteva korekture, ali pa delinitivno vrača.

Med literati je zavrelo in odprto pismo je v tržaškem tedniku objavil na Edvarda Kocbeka pisatelj Alojz Rebula. Vzporejal je Kocbekov slučaj s Pasternakovim, tudi komentarji so se razvijali v to smer.

Vzporednic je več:

Pasternakov Dr. Živago je v kljub pisateljevemu individualnemu umevanju krščanstva velika pesem idealom krščanstva in prave svobode. V centrali komunizma je bilo napisano delo, ki iz sveta revolucije sili ven v svet ljubezni in resnice. Oba ideala ne moreta biti zožena v sheme režima, ampak gre avtor čez okove časa in oznanja zmago večnih resnic.

Poleg Kocbeka so še drugi avtorji v Ljubljani, ki so krenili pri tem v obratno smer. Izšlo je več del (Kozakova Lesena žlica, Finžgarjeva Leta mojega popotovanja), ki so oznanjala pomlad za "živ katolicizem" in "vrnitev krščanstva med množice", ako se bo znal "zožiti" in najti svoje mesto v pohodu revolucije in novega časa. Kaj svoboda, ako bo potem več "resnice", kaj "ljubezen", ako bo potem polet sveta bolj "sproščen". Pasternak nikdar ni rad potoval na zapad, Kocbek je bil

(Dalje na 4. strani!)

ANKETA

"...Ko mi je nekdaj med pogovorom omenil, da bi se v prozi morali vrniti h kmetu in njegovi izvornosti, ki je vir življenja in ustvarjanja, sem se zavedel romantičnosti podobnih pojmov. Revolucija se v naši deželi ni zaključila z mirom, v desetih letih je izpremenila podobo mest in vasi, preosnovala je življenje... Dežela se industrializira, statistike pričajo, kako se kmečko prebivalstvo krči in odteka v mesta..."

"...neka trditev, "da se je pisatelju izmuznil novi človek" mi je sprožila stvarna vprašanja... Kakšna naj bi bila karakteristika "novega človeka?" Ocene o delih... so opozarjale, da v njih ne zasledimo novega človeka... Mislim, da politični nazori in gibanja še ne ustvarijo novih ljudi..."

"...mislim, da je že čas, da zlezemo iz tega našega sentimentalnega agrarizma, ki je vrh tega tudi lažnjiv."

"...danes, ko se je svet skrčil, je fluktuacija med nami in širokim svetom v polnem razmahu in zato si je težko zamisliti, da bi prav besedna umetnost, ki ima v naši kulturi najstarejšo in najbogatejšo tradicijo, morala še dolgo capljati daleč zadaj za sodobnim svetovnim literarnim dogajanjem in ustvarjanjem..."

"...morda se ne motimo, ko trdimo, da se ena glavnih slabosti naše literature razodeva v njeni odtrganosti od drugih literatur. V odtrganosti od tistega, kar že od Goethejevih časov dalje imenujemo — svetovna literatura... Kako daleč je že ura, ko je iz naše literature izginil smeh?... ali pisatelj ne zna več zdraviti s smehom svojo dobo?... Z moralistično ozkosrčnostjo ne bomo obvarovali nobene pozitivne vrednote. Kar je zdravo, je neranljivo."

Naša sodobnost,
štev. 7 - 11, 1958.

I Z Š L O :

Karel Vladimir Truhlar
NOVA ZEMLJA
Pesmi

Vsem cenj. naročnikom sporočamo, da je izid knjige dr. Milana Komarja ZEMLJA IN NEBO preložen na prihodnje leto in da bodo namesto te knjige prejeli sv. Avgušтина ENCHIRIDION v prevodu dr. Fr. Ks. Lukmana.

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA

Poletna sezona

Izlet članov SKA in njih prijateljev v Lanus, kjer bo ogled

PRVE SLOVENSKE CERKVE V ARGENTINI

Podrobna navodila bomo objavili v listih

naši večeri

IZID

NAGRADNEGA LITERARNEGA RAZPISA
IN DRUŽABNI VEČER

Večer v soboto dne 20. decembra je bil že v okviru poletnega programa. Uprava je povabila na Alvarado 350, Ramos Mejía, člane in njih prijatelje na družabni večer, kjer je bil obenem prebran izid nagradnega literarnega natečaja za leto 1958. Kmalu po osmi uri se je zbralo lepo število članov in gostov.

Predsednik SKA je tudi kot predsednik žirije prebral poročilo o sklepanjih žirije. Poročilo pravi:

“Žirija za božično literarno nagrado Slovenske kulturne akcije, v kateri so bili dr. Brumen Vinko, prof. Geržinič Alojzij, Jurčec Ruda, dr. Komar Milan, prof. Rakovec Karel in dr. Branko Rozman, se je sešla na sejo dne 19. decembra 1958. Ugotovila je, da so prišli trije rokopisi. Soglasno je bilo sklenjeno, da nobeno delo ne more biti nagrajeno. Rokopisi so avtorjem na razpologo v pisarni SKA na Alvarado 350, Ramos Mejía.”

Med gosti je bil tokrat tudi pisatelj Mirko Kunčič s soprogo. Skromno in pristržno je uprava SKA skušala ta večer skupno s prijatelji proslaviti avtorja knjige, ki je pravkar izšla: mladinske knjige Gorjančev Pavlek. Pres. Ruda Jurčec je pozdravil oba gosta in se pisatelju posebej zahvalil za delo, ki ga je dal naši mladini in zamašil veliko vrzel, ki je bila v vrsti knjig založbe.

kronika

Uprava SKA vabi člane in vse prijatelje slovenske knjige, da naj pohite z nakupom zbirke pesmi Rafka Vodeba *Človek sem*. V Argentini je le omejena zbirka izvodov in je knjižica dejansko danes že bibliofilske vrednosti. Cena izvodu je 50.— pesov in sta oba, založba Tabor in avtor sklenila ves izkupiček v Argentini darovati tiskovnemu skladu Slovenske kulturne akcije. Dobite jo tudi lahko v dušnopastirski pisarni, Ramón Falcón 4158.

— Kipar France Ahčin je razstavo svojih del v galeriji Van Riel zaključil dne 31. decembra 1958. V listih in revijah izhaja mnogo kritik. V prvih dneh razstave pa so prinesli kritike dnevnik “La Razón”, “La Nación”, “El Mundo”, “Noticias Gráficas” (dvakrat) in revija “Click”.

odmevi

— “Svobodna Slovenija” je v svoji številki z dne 2. jan. 1959 objavila kritično poročilo o knjigi Mirka Kunčiča Gorjančev Pavlek. Napisal ga je -jkc. Med drugim pravi:

“Gorjančev Pavlek... je prva mladinska povest v knjižni izdaji, ki smo jo dobili v Buenos Airesu. Zato jo toplo pozdravljamo in jo z veseljem sprejema naš mladi svet, ki mu primerne mladinskega čtiva v materinem jeziku primanjkuje. Kunčič je znano in priznано ime v naši mladinski literaturi. Gorjančev Pavlek je povest... pisana v načinu, ki

obrazi in obzorja

RAZGOVOR Z AVTORJEM “GORJANČEVEGA PAVLEKA”

V tipično podeželsko zatišje pogreznjenem domu, obdanem od žive meje in košatega sadnega drevja, sm ga obiskal. Ob dobri kapljici, s katero je gdč. učiteljica Katica Kovačeva hotela osladiti zaključek slovenskega šolskega leta, se nam je razvezal jezik — in “zasliševanje” se je začelo.

“Kako se ti je porodila misel napisati to knjigo?”

“Sredi bogate leposlovne žetve, s katero je SKA dala nezbrisani pečat dobi in okolju, v katerem novonasljeni v Argentini živimo, sem zmerom čutil neko vrzel. Krog ljubiteljev slovenske knjige v emigraciji se krči, drugega za drugim bo zagrnila tuja zemlja. Med nami in generacijo, ki nam sledi, že zija prepada, ki ga bo težko premostiti. Le malo upanja v takih okoliščinah je, da bi tudi ona kdaj z isto ljubeznijo in vneto segla po knjigah s tehtno literarno vsebino, kakor sega po njih stara generacija, ki — a z malimi izjemami — še vsa tiči v tradiciji domačega sveta. Petnajst let emigracije je na tujih ulicah sprožilo kompleks težkih problemov, ki jih bo treba resno vzeti v pretres, če nam je kaj na tem, da slovenska beseda predčasno ne zamre. Eden izmed najbolj perečih problemov vsekakor je, kako okoli slovenske knjige v zamejstvu zbrati svežih sil, ustvariti novo zaledje, vzgojiti nov kader naročnikov, bralcev in ustvarjalcev, ki bodo začeto delo nadaljevali. Skok brez vmesne postaje v “vrhove” literature je za našo mladino le prehud, da bi se mogli vanj vživeti in si razbistriti pojme, da nismo tu zgolj zaradi kruha in mesa, ampak zaradi ideoloških silnic, ki preobražajo svet. In ta vmesna postaja, ta odskočna deska k vrelcem umetnosti in lepote v tujini, naj bi bila — mladinska knjiga.”

“Zakaj se ti ni že prej porodila misel, da bi napisal knjigo in tako izpolnil vrzel, ki jo vidiš v delu Slov. kult. akcije?”

“Med vojno in revolucijo doma mi je šlo v izgubo toliko že dovršenih rokopisov in zbranega narodopisnega gradiva, da sem ves zagrenjen sklenil napraviti čez pisanje križ. Pa sem se zgrozil, ko sem videl, kako naša mladina leto za letom bolj izgublja stik z nami, kako se lovi v tujih miselnih vrtincih, kako ji je poslanstvo slovenske besede že kar malo nadložno breme in kako nekateri starši sami pospešujejo proces odtujitve in prilagoditve... Pa sem po dolgem presledku in molku spet prijel za pero in napisal — Gorjančevega Pavleka. Z njim sem hotel — Bog daj, da ne bi bilo prepozno — pričarati mlademu rodu pred oči vsaj odtonek tiste lepote, ki jo domovina njihovih očetov izžareva iz sebe, mu vcepiti samozavest in ponos, da je potomec sicer malega, a visoko kulturnega naroda ter mu priklicati v spomin, da bi morali tudi oni še kar s srcem in dušo biti zakoreninjeni v to zemljo. V koliko se mi je to posrečilo, je po-

Karel Vladimir Truhlar

NOVA ZEMLJA

(Pravkar izšlo v Buenos Airesu v založbi Slovenske kult. akcije)

To je velika religiozna lirika. To je tisto, po čemer smo hrepneli. Prišlo je, izpolnilo se je in prav zato nas je presenetilo. Od kod ta zrelost, mir, poduhovljenost?

Usoda naše lirike je v rokah štiridesetletnikov (—vsaj pod 30 ne gre, mislim, nobeden od teh, ki jih naštejemo—). Kos in Vodeb se sprijemata z ugankami bivanja. Iz obeh se lomijo do skrajnosti koncentrirani drobcji dognanji.

Kos uživa in trpi ob paradoksih, Vodeb lovi čudeže v človeku in v stvarstvu. Naša tradicionalna mehkoča poje v Beličiču in Vipotniku; prvi oživlja izgubljeno ali poteptano lepoto, drugi se kljub drugačnemu prizadevanju skriva vanjo, da si tako ohrani stalnost v gibanju časa. Papež meditira o tem, kar se skriva za čutnimi vtisi in gradi panoramo globlje stvarnosti.

Truhlarja vodi kontemplacija. Nova zemlja je sestavni del Novega sveta. V Duhu je polnost in celotnost in svetloba in skladnost in mir.

Pesnik se je orientiral po Biti — in “vse, kar je, je v Bogu živ-

glavje zase. Morda bo kdo očital, da je knjiga premalo poučna, jezikovno pretežka in prenatrpana s stvarmi, ki so otrokom tuje. Poudarjam, da je ta knjiga namenjena mladini (mladini od nekako 13. leta dalje do 70. leta, je ugotovil neki čitatelj). Med otroško in mladinsko knjigo je velika razlika. Pomanjkanje mladostnih knjig za omenjeno starostno dobo je bilo že doma občutno, zato smo morali segati po prevodih (Erich Kaestner).

“Gorjančev Pavlek pravzaprav ni ne pravljica in ne povest, marveč vsakega pol. Kakšen namen si imel s tem načinom obdelave?”

“V zmaterializiranem okolju, v katerem živimo, bi se naša mladina v izrazito bajeslovnem svetu le stežka znašla; tako odmaknjen nam je že ta svet. Zato sem ga skušal podati realistično in ga napraviti mikavnega s pridobitvami moderne tehnike in utopističnimi primesmi (tudi v delih švedske pisateljice Selme Lagerloef in nekaterih drugih skandinavskih piscev se realizem tesno prepleta s mitom: nastopajo najrazličnejši duhovi, demoni, palčki, škratje, čarovnice v zvezi z zemeljskimi bitji, da ne vidiš meje med pravljicnostjo in realizmom). V bistvu pa je Gorjančev Pavlek le — realistična mladinska povest. Svet pravljicnosti in utopije doživlja mladi junak v vročinskih blodnjah. Poslužil sem se teh blodenj, da sem lahko dal doleta fantaziji in povedal, kar mi je že dolgo ležalo na srcu.”

“Morda bo knjigi kdo očital, da je vse preveč lokalno patriotična.”

“Verjetno. Saj ni dolgo tega, kar je neki svetovljanski pisec napisal besedo: slovenski provincializem je solzavo domoljubje. Mnenja sem: če slovenskega provincializma in “solzavega” domoljublja med nami v emigraciji ne bi bilo več, bi ga morali znova ustvariti. Kogar je sram solze, ki zdrkne starki v urah domotožja po razoranem licu, je že pretrgal vezi s skupnostjo in se izločil. Njegova izločitev je v živem protislovju z ideološkimi gesli, za katere se je baje boril in zaradi katerih je odromal v tujino... Upoštevati je treba, da sem knjigo napisal v določenih interesnih sferah in s posebnimi nameni; doma takšna knjiga v urejenih razmerah pač ne bi bila potrebna. Naši mladini moramo nuditi čim več slovenskega čtiva. Problem namreč ni, kako bi se naučila tujega jezika (tega se nauči mimogrede); problem je, kako bi ahranili materinski jezik do skrajnih meja naše emigracije.”

“In kako je s tvojimi nadaljnjimi načrti?”

“Kakor rečeno je Gorjančev Pavlek mladinska knjiga. Rad bi napisal knjigo za naše najmlajše, s katerimi se naše požrtvovalne učiteljice mučijo po slovenskih šolskih tečajih in jim z ljubeznijo skušajo spraviti v glavo vsaj skromen slovenski besedni zaklad. Ta skromni besedni zaklad bom v knjigi kolikor toliko moral upoštevati. Knjiga naj bi bila nadomestilo za revolverske tuje slikanice, katerih kvarni vpliv na mladino se nam kaže v luči porazne kriminalne statistike po vsej Ameriki.” P.B.

ljenje”, kot sam citira sv. Tomaža—; vsaj v navdihnjenih trenutkih je v njem ljubezen, “ki jo preveva žlahtna polnota Boga” (Velemesto). V čisti luči Novega Neba ima kozmos drug pomen in lepoto, kot jo čara njegova lupina — čaša opojnosti za poete, ki jim je pogled uklenjen vanjo. Čas in prostor sta zajeta v pesnikovo bit (Davnina v tebi) prav tako kot brezčasje in brezprostorje: ko se duša odpre v molitvi, se “v svetu Boga” usloči Nova Mavrica nad vse.

Pesnik čuti, da ga obiskuje ljubezen, “ki predano... nosi v sebi vesolje” (Vstajenje vesolja). Njegovе zrele oči so zdaj vajene z

enim pogledom premeriti vse tri kroge: zunanji, notranji in Novi svet. Ni čudo tedaj, če se na isto lestvico uvrščajo “rahlordeča prozornost” Kristusovih ran, “bela svetlina” človeških zmag, “zelena noč” pa “rumenina trobentic” ali “sive, žganordeče, žolte ploskve brega”. To je jezik mistike, višji od spoznanja, da je vse minljivo le prispodoba.

Ob Truhlarjevi poeziji pride človeku v misel Bergsonov očitak intelektualizmu (in klasicizmu), da namreč lomi, deli gibko in nedeljeno kontinuiteto trajanja, jo stlači v kalup racionalnosti in jo

(Dalje na 4. strani.)

ni le prijetno in zanimivo branje, ampak mlademu čitatelju širi obzorje, ga bogati s spoznanjem obeh zemelj in ga direktno sili k poglobljanju zemljepisnih in bajeslovnih prvin. Tako je ta knjiga v mnogih primerih kot pomožni učbenik, v katerem je zbranega obilo gradiva... Torej sta v knjigi združena oba cilja: prijetnost in koristnost. In to je dobri mladinski knjigi cilj... Povest ni romantično branje, ki bi mlademu bralcu vzbujalo laži — iluzijo, ampak realistična potopisna zgodba. Sklepna stran knjige obsega lep memento babice —vsem našim babicam in materam—, ki so znale v mlada srca presajati lepoto in ljubezen z namenom, da bi z njimi ne legla v grob. — Zadnji biser v knjigi.”

— “Slovenska država”, mesečnik, ki izhaja v Torontu, je v svoji oktobrski številki prinesla obširen izveček iz predavanja, ki ga je ob sedemdesetletnici Doma in sveta imel na kulturnem večeru dr. Tine Debeljak. Poročilo je napisal P. V.

— “Demokracija”, štirinajstdnevnik v Trstu, poroča o knjižnih novostih in pravi, da je v založbi tiskarne Adria v Trstu izšla pesniška zbirka Neve Rudolfove “Južni Križ”. Omenja tudi, da je v založbi Slov. kult. akcije izšlo pisatelja K. Mauserja delo: “Jerčevi Galjoti”.

ZALOŽBA SLOV. KULT. AKCIJE

Pravkar izšlo

Karel Vladimir Truhlar

NOVA ZEMLJA

Pesmi

Opremil Fr. Papež

Cena: 30.— pesov

Cene v inozemstvu: USA 1.-dolar; Italija 350.— lir; Francija 400.— ffr.; Avstrija 20 šil; Avstralija pol funta.

Izredno izdanje in ga morejo naročniki oz. interesi dobiti pri upravi ali pri poverjenikih.

Uprava je že razposlala naročnikom in pri vseh poverjenikih morete kupiti knjigo

Neva Rudolf

ČISTO MALO LJUBEZNI

Črtice

Opremil arh. Viktor Sulčič

Cena v Argentini: broš. 35.—, vez. 50.— pesov. Inozemstvo: USA: 1.50 oz. 2.— dol.; Italija: 800.—, 1.000.— lir; Francija: 500.—, 650.— ffr.; Avstrija: 25.—, 35.— šil; Avstralija: pol oz. tri četrt funta.

Tiska se

M E D D O B J E IV, št. 3

(Dalje s 3. strani.)

tako priliči prostoru. Pri Truhlarju pa je tudi nasprotno gibanje: prostor se priljubljuje času in oboje "svetu, ki ga še ni" (Assumpt). Tako je Truhlar po drugi poti dosegel to, kar so iskali romantiki — vesoljstveno povezanost, "eno samo... čisto sožitje" "v razkrivajočem se snovanju Duha" (In prenovil boš obličje zemlje). Brez tega snovanja, brez poznanja in priznanja Vira, brez plodnosti ljubezni pa svet razpade in človek ostane sam (Sam, David in Duh).

Celotno vzdušje mojstrsko urejene zbirke odseva v obeh najbolj številnih skupinah izrazov; v eni so: mir, skladnost, ubranost, spoštljivost, predanost, nevsiljivo, pokorno, nesebično; v drugi: svetloba, svetlina, luč, lesk, žar, vedrina, čistost. Vzvišeni ton ostane tudi tam, kjer se pojavi teža, strast, upor, blodna kri, saj v stvarstvu je klica moči, da se tudi njegova "tvar... razpušča v svetlobo duha" (Jezus po vstajenju), kot se je to zgodilo Prvorojencu. (Lepo je Papež ujel temeljno razpoložanje zbirke na ovitek; olajšala mu je idejo marsikatera sorodnost, ki ga veže s Truhlarjem). Je pa vzvišenost tona večje vsorazmerjena s skoro dosledno uporabo intimno izveneče druge osebe, pa naj bo apostrofa namenjena Bogu, Jezusu ali sebi (pesniku samemu) ali mrtvemu prijatelju (Alešu Ušeničniku) ali velemestu, večeru, vodnjaku, lipi.

Občudujem Truhlarjev kompozicijski talent. Vsaka vrstica je polna in pri tem sodelujejo njena vsebinska teža, glasovna kvaliteta, ritmična skladnost in njeno mesto v "kitici". Vsaka od teh je en stavek; večkrat se en stavek raztegne tudi na dve in več teh vsebinskih in oblikovnih enot. Stalno je vsebinski poudarek na koncu in

O P O Z O R I L O

Zaradi predpisov v bankah in na carini vljudno prosimo vse, da se nakazila za Slov. kult. akcijo naslavljajo samo na ime Ladislav Lenček CM, Cochabamba 1467, Buenos Aires, vsa ostala pošta, zlasti pa pošiljke na naslov: Ruda Jurčec, Olazabal 2338 dto. 5 Buenos Aires. — Prosimo tudi, da nakazil iz inozemstva ne naslavljate na banke v Buenos Airesu.

BREZ VELIKEGA TRUDA, BREZ VELIKIH STROŠKOV LAHKO MNOGO PRIPOMORETE KULTURNI AKCIJI. NE ZAVRZITE TEGA GLASU. POŠLJITE GA PO NAVADNI POŠTI KOT TISKOVINO NA NASLOV SVOJEGA PRIJATELJA V TUJINI, KI NAŠEGA DELA ŠE NE POZNA.

VABILO NA PREDPLAČILO DANTEJEVEGA "PEKLA"

Ker je slovenska javnost v zamejstvu pokazala izredno veliko zanimanje za izdajo Tin. Debeljakovega prevoda Dantejevega "Pekla", smo se odločili, da delo založimo in izdamo do srede tekočega leta 1959 kot izredno izdanje Slovenske kulturne akcije.

Kljub izrednemu povišanju tiskarskih stroškov ohranjamo ob vabilu na prednaročbo napovedane cene, ki pa veljajo samo v predplačilu, to je za vplačilo do konca meseca marca t. l. (datum poštnega pečata).

Cene za okrog 300 strani obsegajočo knjigo v predplačilu so (prva številka za broširani, druga številka za v platno vezani izvod): Argentina: 50.—, 70.— pesov. Ostala Južna Amerika: 55.—, 80.— pesov. Italija: 800.—, 1.000.— Lir. Francija: 600.—, 900.— ffr. Anglija in Avstralija: 1, 1 ¼ funta. USA in Kanada: 3, 4 dol. V ostalih deželah: odgovarjajoče dolarski ceni.

Vsa vplačila po pošti izključno na ime: Ladislav Lenček CM, Cochabamba 1467, Buenos Aires, Argentina.

Priporoča se vplačilo potom povejnikov Slov. kulturne akcije!

Prednaročniki! Poslužite se prilike, da pridete do te izredne knjige po še stari ceni. Za vse, ki bi naročili oziroma vplačali po določenem roku (zadnji marec), bo cena mnogo višja, kar bomo mogli povedati šele ob izidu knjige.

Prednaročniki! Plačajte naročeno knjigo s predplačilom!

Rojaki! Veliko prištedite, če prednaročite in predplačate to dragoceno delo!

Slov. kulturna akcija

(DOGODEK V DVEH MESTIH — dalje.)

v posebni misiji v Rimu že v letu 1944, kjer je prodril skoraj da čez vse zidove Vatikana; pozneje je smel hoditi v Pariz... le v Trst ga Boris Kraigher pred kratkim ni pustil iti predavat. — Še pred kratkim je Kocbek v Novi poti objavil razpravo o Krščanstvu in marksistični morali.

V Moskvi Pasternakova izvirna dela niso več na prodaj, krožijo pa ilegalno, ali pa jih ljudje vedo no izust, kar je še lepše. V Sloveniji se mnoge knjige hitro razprodajo, na policah Državne založbe pa ostajajo dela veljakov, ki so v revoluciji imeli veliko ceno in jih založba v najboljši opremi zelo poceni prodaja. Toda med ljudi dela ne prodirajo.

Kocbekovo delo Listina ne bo izšlo pri Državni Založbi. To za uspeh dela ni ravno najslabši znak. Knjiga bi mogla še vedno iziti pri Mohorjevi družbi v Celju. Vprašanje pa je, kakšno bi bilo zanimanje zanjo. O tem bi mogli povedati tisti, ki prodajajo Finžgarjevo knjigo Leta mojega popotovanja...

Moskva in Ljubljana: v Moskvi je postal iskreni Pasternak idol in ljubljenec vse Rusije, v Ljubljani pa je založba vrnila Kocbeku rokopis in še povedati ji ni bilo treba, zakaj ga odklanja.

često tudi ritmični, ko stoji zadnja vrstica s končno naglašnim zlogom nasproti končno nenaglašnim drugim vrsticam. Užitek je slediti, kako so porazvrščene posamezne besedne vrste, kako si odgovarjajo dolge in kratke, šumeče in melodične besede. Stavki so navadno nadpovprečno dolgi, a ideje v njih so strnjene, zgoščene (—torej čisto drugačna jedrnatost kot pri Vodebu ali Kosu!). To je nagnilo pesnika, da je sprejel množino vrinjenih relativnih (ki-)stavkov in redkeje vrinjene primere. Priznam, da me pri pr-

vem branju ni motilo, vendar je v tem nepotrebna manira. Učinkovito uporablja Truhlar razne vrste simetriji (n. pr. v Prostorje je težko, In prenovil boš obličje zemlje, Kristus sredi vstajenja, Staro drevo pred zimo, Sree v večeru). Iz Nove zemlje govori umetnik, dalo bi se reči: klasik svobodne oblike; v njem je notranja disciplina mnogo močnejša kot skušnjave svojevoljnosti in njegova oblikovalna sila je živa in plodna. Usoda naše lirike je v najboljših rokah.

Al. Geržinič.